

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจที่มุ่งศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูสายปฏิบัติการสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 2,289 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2, 2548, หน้า 1 – 16)

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูสายปฏิบัติการสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 สุ่มมาเป็นตัวอย่าง จากตารางขนาดกลุ่มตัวอย่างของยามานะ (สุวริย์ ศิริโกภาภิรมย์, 2546, หน้า 445) ได้ขนาดตัวอย่าง 348 คน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple random sampling) สุ่มเป็นการสุ่มอย่างง่าย ในแต่ละอำเภอตามสัดส่วน โดยผู้วิจัยกำหนดหมายเลขให้ครูสายปฏิบัติการสอนทุกคนเริ่มตั้งแต่ 0001 – 2289 คน และกำหนดช่วงความห่างเท่ากับ 7 แล้วสุ่มตัวเลขที่ไม่เกิน 7 ขึ้นมาหนึ่งหมายเลขเพื่อเป็นเลขเริ่มต้นแล้วนั้น ตามช่วงห่าง 7 ไปจนครบจำนวนตามขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการโดยแยกตามอำเภอ 7 อำเภอดังนี้

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

อำเภอ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. ชัยบาดาล	624	93
2. พัฒนานิคม	405	69
3. ท่าหลวง	179	26
4. สระโบสถ์	548	82
5. โลกเจริญ	172	25
6. ลำสนธิ	179	26
7. หนองม่วง	182	27
รวม	2,289	348

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ใช้ถามครูสายปฏิบัติการสอนเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบซึ่งเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) ที่เกี่ยวกับอายุ เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และจำนวนครูที่ทำการสอนในสถานศึกษา

ตอนที่ 2 สอบถามความพึงพอใจของครูที่มีต่อพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งแบบมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) 5 ระดับ ใน 3 ด้าน

โดยเกณฑ์การประเมินความพึงพอใจของครู มี 5 ระดับ คือ

- 5 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำไปหาคุณภาพก่อนนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ความเที่ยงตรง (validity) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามเพื่อความเห็นชอบอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามกับเนื้อหาหรือสิ่งที่ต้องการวัดและความถูกต้องของภาษาที่ใช้ แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับเนื้อหาหรือสิ่งที่ต้องการวัด (Index of Objective Congruence: IOC) ค่าความสอดคล้องของข้อคำถาม ระหว่าง 0.80 – 1.00

2. ความเชื่อมั่น (reliability) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (try out) กับครูสายปฏิบัติการสอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทพรปราการ เขต 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของเครื่องมือทั้งฉบับ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ทำหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรีถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 เพื่อขอความร่วมมือไปยังโรงเรียนที่มีครูเป็นกลุ่มตัวอย่าง

2.2 ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ในการจัดส่งแบบสอบถามให้ครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และให้ครูส่งข้อมูลกลับทางไปรษณีย์ถึงผู้วิจัยโดยตรง

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

2.1 ตอนที่ 1 วิเคราะห์สถานการณ์ภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

2.2 ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความพึงพอใจของครูที่มีต่อพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยการใช้เกณฑ์ในการแปลผลระดับของความพึงพอใจตามแนวคิดของ ชูศรี วงศ์รัตน์ (2534, หน้า 85) ดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง ครูมีความพึงพอใจต่อพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง ครูมีความพึงพอใจต่อพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง ครูมีความพึงพอใจต่อพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารอยู่ในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง ครูมีความพึงพอใจต่อพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารอยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง ครูมีความพึงพอใจต่อพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.3 ตอนที่ 3 วิเคราะห์สถิติเชิงอ้างอิง ใช้สถิติทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเมื่อจำแนกตาม อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และจำนวนครูที่ทำการสอนในสถานศึกษา โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทิศทางเดียว (One – way analysis of variance: One way ANOVA) หากพบว่าในแต่ละกลุ่มแตกต่างกัน ทำการทดสอบเป็นรายคู่

ด้วยวิธีการของเซฟเฟ (Scheffe's method) ส่วนการเปรียบเทียบเมื่อจำแนกตามเพศใช้ค่าสถิติทดสอบที (t - test)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อหาค่าสถิติต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ (ล้วน สายยศ, และอังคณา สายยศ, 2531, หน้า 59)

1. ค่าร้อยละ (percentage)

$$\text{ร้อยละ} = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ f แทน ความถี่

n แทน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

2. ค่าเฉลี่ย (mean)

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{n}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum fx$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

n แทน จำนวน

3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^k f x_i^2 - \left(\sum_{i=1}^k f x_i \right)^2}{n}}$$

เมื่อ i แทน 1, 2, 3, ..., k

S.D. . แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

k แทน จำนวนกลุ่ม

f แทน ความถี่

x_i แทน คะแนนแต่ละข้อที่ 1

$$\frac{\sum_{i=1}^n x_i \text{ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด}}{n \text{ แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด}}$$

4. ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (สุวิมล ตีรพานันท์, 2542, หน้า 129) เพื่อวัดความเที่ยงตรง (validity)

$$IOC = \frac{\sum R}{n}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา
 $\sum R$ แทน ผลคูณของคะแนนกับจำนวนผู้เชี่ยวชาญในแต่ละระดับ
 ความสอดคล้อง
 n แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

5. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach) (สุวิทย์ ศิริโกคาภิรมย์, 2546, หน้า 199)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s^2} \right\}$$

เมื่อ α แทน สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
 n แทน จำนวนข้อของเครื่องวัด
 s_i^2 แทน คะแนนความแปรปรวนแต่ละข้อ
 s^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ

6. การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม จำแนกเพศ ตามสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยใช้สูตรการทดสอบที (t-test) ดังนี้ (ล้วน สายยศ, และอังคณา สายยศ, 2531, หน้า 63)

6.1 กรณีความแปรปรวนไม่เท่ากัน ($\sigma_1^2 \neq \sigma_2^2$) ใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}}$$

\bar{X}_1	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
\bar{X}_2	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
n_1	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
n_2	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
S_1^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 2

6.2 กรณีความแปรปรวนเท่ากัน ($\sigma_1^2 = \sigma_2^2$) ใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right)}}$$

7. การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม โดยจำแนกตามกลุ่มงานใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one - way ANOVA) หรือการทดสอบเอฟ (F-test) ถ้าพบความแตกต่างจะใช้การทดสอบเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's method) ดังนี้ (ล้วน สายยศ, และอังคณา สายยศ, 2531, หน้า 95)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าสถิติทดสอบเอฟ
	MS_b	แทน	ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
	MS_w	แทน	ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

8. การตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' method) (ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2534, หน้า 263-264)

$$Cvd = \sqrt{(k-1)(F^*)(MS_w) \left[\frac{1}{n_i} + \frac{1}{n_j} \right]}$$

เมื่อ Cvd แทน ค่าความแตกต่างรายคู่

k แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

F' แทน ค่า F ที่เปิดจากตาราง (Critical value)

MS_w แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

n แทน จำนวนหน่วยตัวอย่างในแต่ละกลุ่มตัวอย่าง

ถ้าเท่ากันจะต้องใช้ $\left(\frac{1}{n_i} + \frac{1}{n_j} \right)$ แทน $\frac{2}{n}$

เมื่อ n_i และ n_j แทน จำนวนหน่วยตัวอย่าง

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี